

Infrastrukturdepartementet
Transportmarknadsenheten

Vår referens/dnr:
2022-43

Er referens/dnr:
I2022/00641

2022-04-05

Remissvar

Promemorian "Flygplatshavares kostnader för säkerhetskontroller"

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att yttra sig över Infrastrukturdepartementets promemoria "Flygplatshavares kostnader för säkerhetskontroller".

Svenskt Näringsliv samlar 60 000 företag och 49 bransch- och arbetsgivarorganisationer. Vårt arbete med transport- och infrastrukturfrågor är trafikslagsövergripande med företagens konkurrenskraft i fokus.

Sammanfattning

- Svenskt Näringsliv välkomnar att Infrastrukturdepartementet har remitterat ett förslag till ändring i lagen (2004:1100) om luftfartsskydd som möjliggör att flygplatshavares kostnader för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage delvis får täckas på annat sätt än genom en avgift från flygföretagen.
- Svenskt Näringsliv förordar dock att lagen ändras utan en tidsbegränsning. Dels eftersom konsekvenserna av coronapandemin inte är fullt överblickbara, dels för att det inte går att utesluta att andra extraordinära händelser inträffar framledes. En generell ändring gör lagstiftningen mer robust och ändamålsenlig genom att introducera en form av säkerhetsventil.
- Svenskt Näringsliv anser att en brist i det remitterade förslaget är avsaknaden av finansiering och därför är det svårt för oss att bedöma konsekvenserna för näringslivet.

Förslaget

Svenskt Näringsliv föreslår en ändring:

Infrastrukturdepartementets remitterade förslag	Svenskt Näringslivs förslag
<i>Flygplatshavarnas kostnader får delvis täckas på annat sätt än av en avgift om det behövs för att hantera de ekonomiska effekterna av spridningen av sjukdomen covid-19.</i>	<i>Flygplatshavarnas kostnader får delvis täckas på annat sätt än av en avgift om det behövs för att hantera ekonomiska effekter till följd av extraordinära händelser i syfte att trygga beredskap och tillgänglighet på svenska flygplatser.</i>

På ett övergripande plan ifrågasätter Svenskt Näringsliv om kostnader för luftfartsskyddet som är fastställt genom lag för att trygga samhället ska bäras av företag. Vi är dock införstådda med att den frågan inte är föremål för den här remissen.

Däremot föreslår Svenskt Näringsliv en ändring i det remitterade förslaget till lagändring. Ändringen motiveras dels utifrån att de fulla effekterna av coronapandemin i dagsläget inte är överblickbara¹, dels för att vi inte kan utesluta ens i närtid en ny kris som påverkar möjligheten till resande.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Svenskt Näringsliv tillstyrker att lagändringen träder i kraft 1 januari 2023. Däremot avstyrker vi att lagändringen upphör vid utgången av 2023. I stället blir den nya lagändringen, enligt vårt förslag, en form av säkerhetsventil för ett system som visat sig oförmöget att hantera hastig och långvarig trafiknedgång.

Konsekvenser

Svenskt Näringsliv har bedömt konsekvenserna ur ett näringslivsperspektiv. En noterbar brist i förslaget är avsaknaden av finansiering.

Infrastrukturdepartementet bedömer kostnaderna ur ett statsfinansiellt perspektiv till 0–753 miljoner kronor (s.9):

”För att ge en uppfattning om vilka utgifter en tillämpning av den föreslagna bestämmelsen skulle kunna medföra för statens budget kan ackumulerat underskott vid utgången av 2021 om 753 miljoner kronor tjäna som utgångspunkt. I dagsläget skulle en tillämpning av den föreslagna bestämmelsen alltså kunna motsvara ökade utgifter på statens budget i intervallet 0–753 miljoner kronor.”

Att trygga infrastruktur och trafik från brottsliga handlingar och angrepp är ett statligt intresse och ansvar. I dagsläget är avgiften för det gemensamma avgiftsutjämnningssystemet för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage (GAS) 46 kronor per avresande passagerare vilket inte är en oväsentlig kostnad när vi jämför svenska flygplatser med flygplatser i vårt närområde.

¹ Under januari-mars 2022 uppgick antalet passagerare på Swedavias flygplatser till cirka 60 procent jämfört med 2019 (läs mer: <https://www.swedavia.se/om-swedavia/statistik/>)

Svenskt Näringsliv delar Infrastrukturdepartementets bedömning att både enskilda och företag kan påverkas positivt om möjligheten används att finansiera flygplatshavares kostnader för säkerhetskontroller på annat sätt än av en avgift.

För Svenskt Näringsliv är goda flygförbindelser viktigt för att det ska vara möjligt bedriva företagande i olika delar av landet, samt för att förbinda Sverige med andra delar av världen. Därmed är konkurrenskraftiga villkor, skatter och avgifter för luftfarten också centralt eftersom det troligen leder till bättre tillgänglighet.

Vi delar regeringens analys av flygmarknaden som den beskrevs i flygstrategin från 2017²:

”Den ökade konkurrensen har lett till lägre priser och ökad tillgänglighet till och från Sverige, vilket är positivt både för svenska konsumenter och svenskt näringsliv.”

Bibehållen konkurrenskraft är en förutsättning för klimatomställning. Att företag i Sverige tillåts att konkurrera på lika och rättvisa villkor möjliggör hållbar omställning och gröna investeringar i ny teknik. Vi delar därför inte Infrastrukturdepartementets bedömning av miljö- och klimatkonsekvenserna i promemorian (s.10):

”Miljön och klimatet kan dock indirekt påverkas negativt om möjligheten används och detta därmed leder till en positiv påverkan på luftfartens konkurrenskraft.”

Svenskt Näringsliv står naturligtvis till Infrastrukturdepartementets förfogande för ytterligare frågor eller förtydliganden.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Karin Johansson, vice vd

Nils Paul, ansvarig infrastruktur

² En svensk flygstrategi – För flygets roll i framtidens transportsystem (2017):
<https://www.regeringen.se/informationssystem/2017/01/en-svensk-flygstrategi---for-flygets-roll-i-framtidens-transportsystem/>